

LJUBLJANSKA SOLIDARNOSTNA SREDSTVA

Pobuda z valov radia GLAS Ljubljane

Ob razpravah o nadaljnjem financiranju krajevnih skupnosti v Ljubljani in tudi naši občini, je radio GLAS Ljubljane pripravil oddajo, v kateri so sodelovali predsednik komiteja za družbene dejavnosti Anton Bregar, predsednik sveta KS Vič Jože Oreškovič ter predsednik KK SZDL Vič Anton Golja.

Ocenili so možnosti pospešenega razvoja manj razvitih krajevnih skupnosti ter se predvsem ustavili ob združevanju prispevka TOZD in drugih delovnih skupnosti, imenovan tudi »glavarina«. Znano je, da v naši občini ta sredstva delimo 70 odstotkov za neposredne potrebe krajevne skupnosti, preostali del pa za solidarnostno financiranje nekaterih prednostnih nalog v najmanj razvitih krajevnih skupnostih. Ker se nabere letno komaj slabih sedem milijonov dinarjev, je seveda delež za solidarnost skromen in kot tak ne more bistveneje pognati razvoja naše krajevne skupnosti.

Ob preučevanju sistema solidarnosti v ostalih ljubljanskih občinah, predvsem pa vsote zbranih sredstev ter nujnosti le teh za sofinanciranje krajevnih skupnosti, so v oddaji dali pobudo mestni konferenci SZDL, da prične razpravo tudi o oblikovanju mestnih solidarnostnih sredstev iz vse ljubljanske »glavarine«. Teh sredstev se je v Ljubljani zbralo lani nekaj nad 25 milijonov dinarjev. Če bi zanje uporabili enako razmerje pri delitvi na normalna in solidarnostna sredstva kot v naši občini, bi bilo mogoče uporabiti za solidarnost okrog 7,5 milijona dinarjev. To znatno vsoto pa naj bi vložili v manj razvite krajevne skupnosti po ljubljanskih občinah. Prav verjetno bi znaten del priteklo tudi v našo občino in tako zagotovil, da bi vendarle že odpravili nekaj nadležnih makadamskih cest, okreplili električno napetost, poskrbeli za vodovode in kanalizacijo.

S. J.

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE

Delegatska molčečnost ob gospodarjenju

O tem, kako smo v prvem polletju v občini gospodarili, naj bi delegati – sodeč po dnevnem redu skupnega zasedanja – razpravljali najprej, pa morda tudi najbolj »zagreto«. Toda, žal, izkazalo se je tudi tokrat (pričakovali smo prav sedaj, ko se resnično nahajamo v obdobju gospodarskih težav in problemov, kaj več!), da izjema le potrjuje pravilo. Oglasil se ni s strani delegatov prav nihče! Ali je temu »krivo« zelo dobro pripravljeno gradivo in izčrpno poročilo uvodničarja, ali pa že kar trdovraten delegatski molk ob dosedaj domala vseh poročil o gospodarjenju, ki pa ga bo potrebno znova in znova raziskati. Najbrže pa bi se o tem kazalo pogovoriti še kje, v delovnih organizacijah, v KS, v družbenopolitičnih organizacijah, kajne? No pa k vsebini. Informacija o poslovanju organizacij združenega dela v naši občini za obdobje januar-junij 1980 je bila soglasno sprejeta.

Le tretjina opravljenega

Nekoliko več pripomb je bilo slišati ob obravnavi poročila o uresničevanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v občini. Precej kritičnosti je vsebovalo še poročilo oziroma uvodne misli uvodničarja – člana IS Marjana Kermaunerja. Ta je še posebej podčrtal, da bodo morali prav vsi, ki so kot nosilci v akcijskem programu tudi opredeljeni za izvedbo posameznih nalog, odgovorneje pristopiti k izpeljavi začrtanih nalog. Res se je premaknilo marsikaj, pa vendar po letu dni od sprejetih in obvezujočih sklepov lahko zabeležimo le dobro tretjino izpeljanih nalog. Posredi so tudi nekateri reorganizacijski posegi (ustanavljanje stavbno zemljiških skupnosti, ustanovitev zavoda za izgradnjo Ljubljane...), kar pa nikakor ne sme ostajati opravičilo. Situacija v Ljubljani, pa tudi v novi občini v primerjavi z letom popreje, če izvzamemo samo število zgrajenih stanovanj, se ni občutneje premaknilo, seveda v odnosu do potrebnih stanovanj.

V razpravi je bilo nakazanih še nekaj misli, ki narekujejo hitro akcijo. Zato bo nujno najprej izdelati analizo realizacije občinskega programa z ozirom na odgovorne nosilce, saj je popolnoma nesprejemljivo, da se srečujemo s takšnimi vprašanji kot kdaj bodo zgrajena stanovanja (ki bi morala biti že vseljena), ali bodo in kdaj bodo parcele za individualno gradnjo zazidljive, ob tem, da se sredstva istega stanovanjskega dinar-

ja kopičijo v banki. Načeta so bila zopet vprašanja sprejema zakona o podstanovanjskih razmerjih, o tem, kako nezadostna ostaja povezovala z združenim delom, da je vloga hišne samouprave še vedno zelo krhka, da je ob pridobivanju gradbene dokumentacije potrebno nič koliko soglasij, da o izgubljenem času ne govorimo...

Delegati so to poročilo s priporočili in predlogi izvršnega sveta sprejeli, sklenili pa so, da se spričo kritične situacije tovrstno poročilo predloži ob koncu leta ponovno v razpravo z dejansko oceno, kaj je bilo storjenega, še posebej pa bo skupščina razpravljala o delu Zavoda za urejanje stavbnih zemljišč.

Kritično o izvajalcih

Za tem je sledila še razprava o realizaciji izgradnje objektov iz programa samoprispevka II. Zapišemo lahko, da je bila »klima« razpravljalcev nekoliko bolj umirjena od tiste, ki je do sedaj spremljala to tematiko. V gradnji je vrsta objektov, ostajajo še trije, ki so za sedaj še na papirju – VVZ Rožna dolina, VVZ Trnovo in OŠ Škofljica (dela bodo stekla še letos). Kritična račun zamud je bilo tokrat precej manj, kar so z zadovoljstvom ocenjevali tudi predstavniki SIS za izgradnjo objektov Samoprispevka II. Niso pa tokrat delegati skoparili s kritičnimi in dokaj ostrimi besedami na račun izvajalcev. Njihovo obnašanje, ko gradijo z družbenim denarjem, je zelo površno, da ne rečemo celo malomarno, je upravičeno spodbudilo nejevoljo delegatov. Samo dva primera: prizidek k zdravstvenemu domu bo po sedanjih ocenah stal skoraj še enkrat toliko (od prvotne predračunske vrednosti), ob tem pa so nastopile resne in dodatne težave, ko izvajalec ni zavaroval obstoječih prostorov (ambulante in pomožne prostore) tako, da se v Zdravstvenem domu soočajo z dodatnimi in trenutno nepremostljivimi težavami. Podoben je primer na Igu, kjer v popolnoma novi telovadnici že »zamakajo« parketna tla.

Težav je precej, tudi SIS Samoprispevek II se je težko otepa. Pa vendar, zopet smo lahko poslušali že tolikokrat izrečene (a žal slabo odzivne) besede, ki so zadevale tipsko izgradnjo objektov, dalje, posnemanje vrste objektov, ki smo jih zgradili s sredstvi Samoprispevka I, pa tudi to, da z družbenim denarjem, zbranim po tej poti, res ne gre razmetavati!

S SEJE PREDSEDSTVA OK SZDL

V ospredju financiranje KS

Gradivo, poimenovano »Aktualna vprašanja dograjevanja sistema financiranja KS«, je bilo skoraj mesec dni v javni razpravi. O njem so razpravljali tako v krajevnih skupnostih kot tudi v delovnih organizacijah in SIS, spregovorili so o njem delegati delovnih organizacij in SIS, spregovorili so o njem delegati družbenopolitičnega zbora, člani sveta za razvijanje KS, pa verjetno še marsikdo. V teh razpravah je bila izoblikovana vrsta pripomb, dana je bila množica ugotovitev. Vse to je bil predmet razprave tudi na predsedstvu OK SZDL. Ob sicer zanimivem in pomembnem dnevnem redu pa je ta problematika bila vsekakor izpostavljena. Stališča so bila zatorej zanimiva, pa tudi vredna vsestranskega razmišljanja ob nadaljnjem pripravljanju tovrstnih dokumentov. Na kratko povzemamo ključne iztočnice razprave. Najprej o gradivu, na katerega je bilo danih toliko pripomb glede obsežnosti in nerazumljivosti, da skoraj ne gre izgubljati besed. Pa kaj, ko le-to gradivo tudi ne ponuja najbolj primernih rešitev za financiranje KS (vsaj glede na specifičnost našega mesta ne), saj je v Ljubljani zaposlenih veliko število delovnih ljudi iz različnih občin in tako tudi iz različnih KS. Financiranje bi moralo biti naravnano tako, da bi krajevni skupnosti zagotavljali sredstva za njeno osnovno dejavnost tako kot doslej iz proračuna občine, za vsa ostala področja pa bi sredstva zagotavljale SIS.

Uveljaviti bi se moral tak sistem financi-

ranja KS, ki bo dejansko lahko zagotavljal potrebna sredstva za delovanje in razvoj ne glede na to, koliko TOZD deluje na območjih KS. Preko samoupravnih interesnih skupnosti pa je potrebno zagotavljati izvajanje programov, sprejetih v KS.

V razpravah je bil podprt predlog o uveljavljanju združevanja sredstev TOZD in drugih OZD v občini tudi v bodoče ter izvajati njihovo delitev po dogovorjenem programu, kateri pa lahko zajema več KS hkrati. Ob tem pa je potrebno razčistiti ali so nosilci oziroma podpisniki, ki jih družbeni dogovor omenja, ustrezni, dalje, kaj tera so tista sredstva, ki jih TOZD združujejo za KS. Osnutek dogovora zaenkrat še ni usklajen z zakonom o delitvi dohodka.

In kako s samoprispevkom? Prevladujejo če ostaja mnenje, da se le-ta tudi v prihodnje uvaja in sicer za zadovoljevanje neposrednih konkretnih potreb občanov in delovnih ljudi v KS. Postavljeno je bilo tudi vprašanje, zakaj je tudi na tem področju potrebno ustanovljati strokovno službo, saj je to prejšnjemu v skladu s stabilizacijskimi prizadevanji. Močno pa se je domala v vsej razpravi vlekla rdeča nit solidarnosti in zagotavljanje bolj enakih pogojev oziroma »pravičnejših« kriterijev, ki bi morali biti prav skozi financiranje KS vgrajeni tako, da bi lažje zasledovali cilj – omogočanje enakopravnega razvoja vseh KS v občini, še posebej pa v okviru mesta Ljubljane.

BILI SO MED NAMI

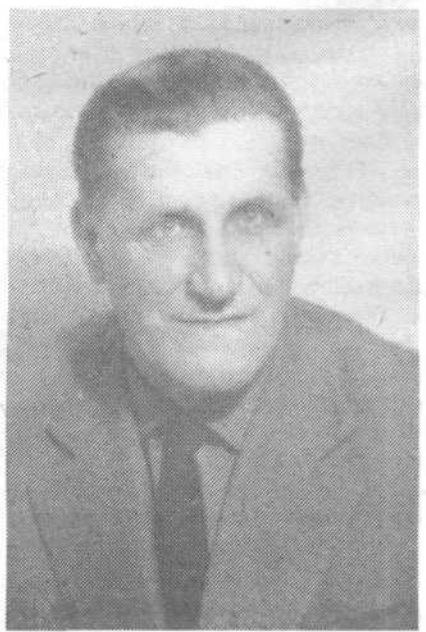
Janez Marolt

Janez Marolt se je rodil pred sedemdesetimi leti v delavski družini v Ljubljani. Kot osemletni otrok se je z očetom železničarjem udeležil velike stavke in pohoda železničarjev na Zaloški cesti, kjer je doživel krvav napad klerikalne buržoazije na napredno delavstvo. Že takrat se je odločil, da bo njegova pot, pot revolucionarja in borca za pravice delavskega razreda.

Po končani srednji šoli je bil pri jugoslovanski mornarici, vendar je njene vrste zaradi političnega prepričanja zapustil. Kmalu se je zaposlil pri Mestnem odboru Ljubljane, ob tem pa je deloval v raznih naprednih delavskih in športnih organizacijah in društvi, še posebej kot aktivni član nogometnega kluba Jadran.

Ob prihodu italijanskega okupatorja v Ljubljano se je med prvimi ljubljanci vključil v NO na terenu Trnovo, kjer je deloval kot četrti vojaški referent od avgusta 1941 do februarja 1942, zlasti med mladino pri mobilizaciji v partizane, pri zbiranju orožja ter pri raznih sabotažnih in drugih akcijah pri VOS. Bil je izdan in aretiran februarja 1942, zaprt v Ljubljani in nato odveden v koncentracijsko taborišče Gonars in nato v Treviso, kjer je nadaljeval v odporiškem gibanju proti fašizmu. Po kapitulaciji Italije se je bolan in izčrpan vrnil domov. Ponovno se je vključil v narodnoosvobodilni boj. Najprej je deloval kot član uličnega odbora OF na Mivki od septembra 1943 do februarja 1944, nato pa kot član odnosno sekretar četrtne odbora OF. Bil je ponovno izdan in maja 1944 aretiran ter zaprt v ljubljanskih domobranskih političnih zaporih, nato pa odpeljan v nemško koncentracijsko taborišče Dachau.

Po razpustitvi taborišča junija 1945 se je vrnil v osvobojeno Ljubljano, kjer se je takoj vključil v obnovo porušene domovine

in deloval povsod, kjer je bila odgovornost največja. Zato je bil tudi leta 1947 sprejet v članstvo KPS.

Kot sindikalni funkcionar je delal na Upravi za ceste v Ljubljani, nato pri gradbenem podjetju Megrad, tudi kot partijski sekretar podjetja, pozneje je bil premeščen k Mestnemu ljudskemu odboru Ljubljane, mesto kot načelnik finančno revizijskega oddelka, nazadnje pa kot davčni inšpektor pri Skupščini občine Ljubljana Vič-Rudnik. Ob vsem tem delu je Janez Marolt našel še vedno dovolj časa, da je aktivno deloval v družbeno-političnih organizacijah. Bil je partijski sekretar terena Trnovo in tajnik Zveze združenj borcev NOV Trnovo, sodeloval pri ustanovitvi športnega društva Krim. V tem društvu je bil načelnik smučarske sekcije, aktivni član nogometnega kluba in njegov dolgoletni aktivni igralec. Deloval je tudi še v drugih športnih in kulturnih organizacijah na območju naše občine. Za svojo prizadevnost je prejel razna priznanja in odlikovanja.

Bil je nosilec ordena Zasluge za narod.
REZKA TRAVEN